

Dosarul nr. 2ra-1444/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. Iu. Movilă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Efimia Cotelea, reprezentată de avocatul Dumitru Harea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Efimia Cotelea împotriva Ludmilei Terentii cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Ludmila Terentii, a fost casată hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătoria Orhei, sediul Central și a fost pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La data de 13 mai 2019 Efimia Cotelea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ludmilei Terentii cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că prin hotărârea nr. 4-2/2018 din 20 iulie 2018 a Judecătoria Orhei, sediul Central, pârâta Terentii Ludmila a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 18 u.c., ceea ce constituie suma de 900 de lei. Prin decizia irevocabilă a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr. 4r-2877/18 din 24 ianuarie 2019, a fost respins ca nefondat recursul pârâtei declarat împotriva hotărârii instanței de fond.

Efimia Cotelea a susținut că în cauza contravențională a avut statutul de victimă și respectiv, este în drept să solicite repararea prejudiciului cauzat ca urmare a contravenției conform art. 383 alin. (2) din Codul contravențional.

A menționat că prin cererea din 14 martie 2019 adresată pârâtei, a solicitat ca în

termen de 7 zile calendaristice din data recepționării cererii, să-i achite suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 2500 lei cu titlu de cheltuieli suportate în cadrul procesului contravențional, în total suma de 7500 de lei. Cererea a fost recepționată de către pârâtă, fapt confirmat prin semnătura acesteia aplicată pe avizul de recepție, însă până în prezent solicitările nu au fost satisfăcute, motiv din care s-a adresat în instanța de judecată pentru a-și valorifica drepturile sale legitime.

A declarat că potrivit hotărârii nr. 4-2/2018 din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, Terentii Ludmila a fost găsită culpabilă în aceea că în perioada 01 ianuarie 2017 - 26 decembrie 2017, exercitând în mod arbitrar un drept efectiv și presupus, prin îngrădirea accesului pe terenul public din fața blocului de locuit din XXXXX, manifestat prin păstrarea închisă a porții instalate, a limitat accesul tuturor trecătorilor și a vecinilor, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional - samavolnicia.

Reclamanta consideră că prin contravenția săvârșită de pârâtă i-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihice, incomodități timp de aproape un an prin îngrădirea accesului pe terenul public din fața blocului în care locuiește, disconfort, stări de stres și neliniște, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, pe care îl estimează la suma de 5000 de lei. La fel, a suportat și cheltuieli în legătură cu acordarea asistenței juridice de către avocat în cadrul procesului contravențional în care a fost recunoscută ca victimă, în mărime de 2500 de lei, fapt atestat prin facturile și bonurile de plată eliberate de avocatul Dumitru Harea.

A solicitat încasarea din contul pârâtei în beneficiul ei a sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, sumei de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului contravențional, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul acestui proces.

Prin hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat de la Ludmila Terentii în beneficiul Efimiei Cotelea suma de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului contravențional nr. 4-2/201 și suma de 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată. Totodată, s-a încasat de la Terentii Ludmila în beneficiul statului sumă de 100 de lei cu titlu de taxă de stat.

În motivarea soluției sale, instanța de fond a reținut că Efimia Cotelea, la solicitarea reparării prejudiciului moral în cuantum de 5000 de lei, nu a prezentat probe care să justifice admiterea acestei cerințe în mărimea solicitată, motiv din care a admis parțial această pretenție. Astfel, instanța s-a bazat pe principiul compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral, or, Ludmila Terentii a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției, ceea ce poate fi apreciat ca o satisfacție echitabilă.

Referitor la pretenția privind compensarea cheltuielilor suportate în procesul contravențional, prima instanță a reținut că petiționara Efimia Cotelea a fost reprezentată în procesul contravențional intentat în privința Ludmillei Terentii de către avocatul Harea Dumitru, căruia i-a achitat în baza contractului de asistență juridică nr. 21 din 18 aprilie 2018 suma totală de 2500 de lei, cu titlu de acordare a asistenței

juridice, sumă pe care instanța a apreciat-o rezonabilă.

La 30 septembrie 2019 Ludmila Terentii, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, a declarat apel hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

Prin decizia din 02 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ludmila Terentii, a fost casată hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și a fost pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de Efimia Cotelea a fost respinsă integral, ca nefondată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că decizia de sancționare a Ludmilei Terentii pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 335 din Codul contravențional, nu poate fi acceptată în calitate de probă și nu poate produce efecte juridice în raport cu Efimia Cotelea. Or, din materialele cauzei nu s-a putut stabili faptul că Efimia Cotelea ar fi avut vreun statut în cadrul procesului contravențional.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că Efimia Cotelea nu a demonstrat survenirea prejudiciilor, atât de ordin material, cât și de ordin moral prin comiterea de către Terentii Ludmila a contravenției prevăzute de art. 335 din Codul contravențional. În acest sens, s-a menționat că fapta incriminată pârâtei a constituit în instalarea unui gard și a unei porțițe decorative pe terenul aferent imobilului în care părțile în litigiu locuiesc, teren care este proprietatea administrației publice locale. Totodată, conform poziției expuse de administrația publică locală și anume, informația și scrisorile eliberate de ultima și anexate la dosar, aceasta nu are pretenții și observații față de Ludmila Terentii, declarând că aceasta a efectuat lucrările și a instalat gardul și porțița decorativă cu acordul administrației și în conformitate cu actele permissive eliberate de autoritate.

În circumstanțele expuse, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că lipsesc circumstanțele și situația faptică, precum și a temeiurilor de drept, care ar demonstra existența și ar impune survenirea răspunderii delictuale a Ludmilei Terentii Ludmila în raport cu Efimia Cotelea.

La data de 03 septembrie 2020 Efimia Cotelea, reprezentată de avocatul Dumitru Harea, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 02 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a interpretat în mod eronat legea, pronunțând astfel o decizie ilegală.

Reprezentantul recurentei a indicat că este eronat argumentul instanței de apel precum că din materialele cauzei nu s-a putut stabili că Efimia Cotelea ar fi avut statut procesual în cauza contravențională, deoarece în decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău nr. 4r-2877/18 din 24 ianuarie 2019 se indică expres, chiar în prima pagină, că recurenta este victimă.

Consideră că este neîntemeiat și argumentul instanței de apel cu privire la nedemonstrarea suportării prejudiciului material și moral prin comiterea contravenției de către intimată. Or, Ludmila Terentii a efectuat lucrări de amenajare a spațiului public din fața blocului de locuit, în rezultatul cărora a fost acoperit accesul în subsol, a fost limitat accesul trecătorilor și a locuitorilor blocului de locuit pe ternul public, în special a fost limitat accesul recurenteii atât la subsolul său care se află în imediata apropiere unde a fost instalată o poartă, cât și pe terenul aferent casei sale, creându-se permanent incomodități de deplasare. Anume prin aceste acțiuni ilicite ale intimatei, recurenteii i-au fost cauzate prejudicii morale sub formă de suferințe psihice, disconfort, stări de stres, nedreptate și umilință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 02 iulie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a Efimiei Cotelea și adresa electronică a avocatului Dumitru Harea la data de 10 august 2020 (f.d. 142-143).

Astfel, recursul, declarat la data de 03 septembrie 2020, este în termen.

La 11 septembrie 2020, copia recursului declarat de Efimia Cotelea, reprezentată de avocatul Dumitru Harea, a fost expediată în adresa intimatei Ludmila Terentii, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 156, 158).

La 07 octombrie 2020, Ludmila Terentii a depus referință, prin care a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil, menționând că decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Efimia Cotelea, reprezentată de avocatul Dumitru Harea, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Efimia Cotelea, reprezentată de avocatul Dumitru Harea, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de Efimia Cotelea, reprezentată de avocatul Dumitru Harea, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Efimia Cotelea, reprezentată de avocatul Dumitru Harea, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic